

Jediné noviny v severní Americe napojené přes telefonní síť Unitel na tiskovou agenturu Arteria v Praze!

Datum dokdy jsou noviny předplacené je v pravém horním rohu štítku.

Nečtete zadarmo!
Zelené štítky říkají, že není zaplacené předplatné.
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1- \$.

No.17.

(50.)

Vol. 3.

satellite

1-416

Thursday,

September 23,

1993

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Chudé zastoupení českého filmu na torontském festivalu

Vždy v první polovině měsíce září probíhá v Torontě filmový festival s poetickým názvem Festival festivalů. Tentokrát lepší organizace festivalu umožnila divákům zakoupit lístky předem na jednotlivá představení, takže nikdo nebyl diskriminován a skuteční zájemci, kteří přišli včas měli výhodu a mohli si vybrat filmy, o které měli zájem.

V úvodu bylo mohutné Gala představení amerického filmu M. Butterfly režiséra

Davida Cronenberga, který pochází z Toronta. Příběh byl inspirován Pucciniho operou a navazoval na motivy stejnojmenného muzikálu, který se hrál na Broadwayi. V příběhu vystupuje francouzský diplomat René Gallimard působící v době kulturní revoluce v Pekingu. Kromě záběrů z Číny, však děj filmu připomíná spíše starší český vtip o kontrašpionu Jegorovi, protože zpěvačka z pekingské Opery, do které se francouzský

diplomat zamiluje je vlastně Mr. Butterfly a stane se korunním svědkem při procesu, jenž proběhne koncem šedesátých let v Paříži. Diplomát později ve vězení spáchá sebevraždu, což je také náležitě barevně vyjádřeno v potocích krve.

Po tomto ne příliš lichotivém úvodu se rozběhl festival, který střídá snímky dobré, vynikající s průměrnými a někdy i zcela špatnými. Česká republika byla zastoupena pouze jedním krátkým filmem Jana

Svankmajera *Jidlo*. Mezi krátkými filmy rozhodně patřil k těm lepším. Jednalo se vlastně o tři krátké snímky s podobnou tematikou. Charakteristická je část, která se jmenuje *Oběd* a kdy dva hosté začnou v restauraci z hladu pořádat nejprve květiny na stole, později ubrus, talíře a film končí v okamžiku, kdy s vidličkou a nožem stojí výhrůžně proti sobě.

Rozhodně Svankmajerův film měl více vtipu než šestiminutový americký, který mu předcházela a v kterém malá holčička pět minut padesát sekund trápila žízla a zbytek filmu byly titulky.

Slovenskou kinematografii zastupoval film *Všetko, čo mám rád*, o kterém píšeme na jiném místě. Z krátkých filmů však stojí za zmínku ještě film Milady Kováčové *Hledání matčiny zahrady* (v hlavní roli Antonie Miovská). Jde o jakési navázání na přirozenou kontinuitu, která je přenášena z generace na generaci a která v industrializované společnosti mizí.

K Praze měl vztah i rakouský film s názvem *Sedí ve skleněném domě a hází kameny*, který se ústy pamětníků se snaží portrétovat básníka Janu Černou. Jedním z vypravěčů je postava Egona Bondyho.

A ještě filmy, které skutečně stály za to vidět. Byly to hlavně filmy Segeje Bodrova *Chtěla jsem vidět anděly* ze současné Moskvy a *Svoboda je ráj* z roku 1989. První vypráví, že i v bídě a na dně se znovu a znovu objevuje láska a poezie. Druhý je o chlapci, který neustále utíká z dětského domova. Zklamáním byl polský film *Psi*, zatímco francouzský film, který natočil polský režisér Krzysztof Kiślowski *Tržba* - *modrá* byl snad jediným filmem, kdy vynikající technika nebyla na úkor příběhu.

Aleš Březina

Všetko čo mám rád

V Torontě sme opäť raz mali pravidelný každoročný filmový Festival festivalov. Slovenskú kinematografiu reprezentoval celovečerný film scenaristov Ondreja Sulaja a Martina Sulika *Všetko čo mám rád*, ktorý režíroval Martin Sulík v produkcii Rudolfa Biermanna. Po predstavení sme všetkých vyššie spomenutých párov polapili a hľadá do *Hospody u Vlastičky* na niekoľko osviežujúcich nápojov a dúfajme, že nemej občerstvujúcich otázok odpovedí.

ABE: Ako vyzerá situácia v súčasnej slovenskej kinematografii v porovnaní so stavom po revolúcii?

RB: V roku 1990 sa vlastne iba dokončili rozpracované filmy z pred revolúcie. Asi dvanásť. Slovenská filmová tvorba síce doposiaľ jestvuje ale vlastne nič neprodukuje. My sme...

ABE: Kto my?

RB: Štúdio 3. V roku 1991 to bol film v koprodukcii s Rakúšanmi, v ktorom hral hlavnú úlohu Michael York. V roku 1992 to bol tento film, na ktorý sme ako jedni z prvých dostali podporu z fondu *Pro Slovakia*, finančne na tom participovala aj Slovenská televízia. Zatiaľ posledný film v našej produkcii bola *Fontána pre Zuzanu II.* režiséra Dušana Rapoša, ktorú za päť týždňov zhládlo pol milióna divákov. V súčasnosti točime ďalší film *Na krásnom modrom Dunaji*.

ABE: Čiže Koliba už nerobí nič?

RB: Nič kreatívne. Prenajímajú akurát štúdiá, strižnice, laboratória atď.

ABE: Aké sú doterajšie a budúce osudy filmu *Všetko čo mám rád*?

RB: Zatiaľ sme ho predali televíziám

spoločnostiam v Poľsku a na Islande a v najbližšom čase film posielame na niekoľko filmových festivalov (Cottbus-SRN, Montreal-New European Cinema, Soluň-Grčko, Terst-Taliansko, Milwaukee-WI, Rotterdam-Holandsko, Leeds-Anglicko). Prihlásime film na súťaž o Oskara za Slovensko, napriek nepochopeniu slovenského ministerstva kultúry, kde kompetentní úradníci nebolí ani sú schopní, či ochotní, urobiť tak v mene oficiálnej inštitúcie. A prirodzene Slovenská televízia ako koproducent film prihlási na všemožné televízne prehliadky.

ABE: A teraz nič o samotnému filmu?

OŠ: Situácia na Slovensku je taká, že na filmy jednoducho nie sú peniaze. Napriek tomu sme sa s Martinom pokúsili za veľmi malé peniaze

Pokračovanie na str. 5.

Mozogáně

„Vy jste nikdy neměli problémy se svou státností, díky bohu. Proto nechcete pochopit podmínky, ve kterých žijí Slováci. My se netváříme jako vyvolení národ, ale je nám směšné, když se někdo na nás dívá svrchu. Kdyby třeba na Měsici byl první kosmonaut slovenského původu, nedělali bychom kiš, kiš, vy jste tam ještě nebyli. Víte, že vedu soudní spor s panem Feldekem za osočování. Ale jeho dceři, která studuje pantomimu v zahraničí, jsem dal stipendium. Neumím si představit lepší důkaz své objektivity.“

Vedete ještě jiný soudní spor?
„Zatím ne, ale nevylučuji to. Nevylučuji to ani s vámi.“

Slovenský ministr kultury
D. Šlobodník
v interview
pro MF-Dnes 23. 8. 1993

satellite 1-416

**CZECHOSLOVAK
BI-WEEKLY**
published by ABE
P.O. Box 176,
Station "E",
Toronto, Ont.,
M6H 4E2
Telefon

(pondělí-pátek: 14:00-17:00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Aleš Biezina - redaktor;

Advertising rates:
1.25 CDN \$ per line/col.
(15.00 per inch/col.)
Předplatné:
v Kanadě \$ 22,-
pro ostatní svět \$ 30,-

000 — Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church), 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Středeční biblická hodina v 19:30. Duchovní správce: Rev. M. Šolc, tel.: 767-2027 nebo 270-8808.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church): Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoděje (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 115 Robinson Ave., Toronto, Ont. M6J 1M1. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) a v sobotu v 19 hod. Duch. správce: Farář: V. Danto S.J. a J. Javorka S.J., tel.: 363-2532.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blahák. Tel.: 532-5272

Slovenský evanjelický kostel augsburgského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul), 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: J. Papulay, tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolické bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Etchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Matzmaier, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hlinchey); 3. neděle v 9:00.

Oráči

(Příspěvek k nově utvářenému českému vlastenectví)

Ráno, která ho probudila, byla z těch, jež člověk slyší ještě po letech. Nic nechápal. Uplynula celá věčnost, než si uvědomil, kde je, a že se celý klepe. Sloup elektrického vedení, který tu tak blbě postavili, se silně naklání k zemi. Anižma prožezávaná pouze osamělým kuželem z reflektoru poloslepeho traktoru nebyla schopna zakrýt tu pohromu. Sakra, co to vlastně dělal?

Ještě před chvílí bylo Josefovi V. mimořádně dobře. Až na to, že se mu znovu a znovu vracel vztek na toho zlořáda B. Stejně mu jednou rozbije hubu. Pak se uklidnil. Myslel na právě vrcholící noční sex-kino na třetím programu. To si budou mít chlapy ráno zas o čem povídat. Prasáci jedni. Ale alespoň k něčemu byla ta revoluce dobrá, když už je všude takovej bordel. U politiky však rozhodně nezůstal. To by to takhle nemohlo dopadnout. „Zatracená erotika. Do...“ ulevil si, „...že já impotent.“ Rozezleně nakopl závěs a odpojil pluh. Pochroumaný a jednoooký Zetor zamířil do nezvykle temného údolí, kde odpočívala nic netušící vesnice.

Karel B. řval jako tygr: „Zdražovat to já, na to jsou kabráčci, ale aby se moh' člověk ráno umejt... Na takový služby se jim můžu...“ B. však nebyl z těch, co potřebují ke svému životu nezbytně vodu. O tu teatrální scénu se postarala jeho rozverná žena. Ostatně vlastní poplchnutí pro ni bylo hračkou. A teď se spokojeně kochala v

lázni manželova spravedlivého rozhořčení. Předsedu kolchozu vzbudili ještě za tmy. „Kravý nemaj' co pít.“ Malér? Zatím ne. I když dobytek nevydrží zdaleka tolik co lidé, není třeba spěchat. Z bohatých zkušeností už věděl, že pokud nejde elektrika, o čemž se hned přesvědčili, nemůže fungovat ani čerpačnice pro vodu. „Zatracení dráteníci. Určitě to zas svedou na padající strom. A vůbec jim nevadí, že je bezvětrí. Dělaři z nás vesnický blbce.“

Během dopoledne přišla jasná zpráva: poškozený sloup vysokého napětí uprostřed pole. Dál už šel předseda najisto. V. však doma nebyl. „No nic, počkáme. Kdy otvírají „U Slámu“?“

Ale V. měl již náskok. Hospodská Slámová, soucinná padesátnice, podlehlá sténání těžce nemocného člověka, člověka umírajícího žití a poskytla mu okamžitou první pomoc. A Josef V., drcen neúnosným břemenem viny a hrozičím trestu tuto záchranu zaraženě, leč vděčně přijímal. „Pepičku, copak ti udělali? To je ale ošklivý svět, viď?“ Takovými a podobnými něžnostmi hladila hospodská svého pacienta s každým dalším přídělem medikamentů. A Pepíček věděl, že je tady správně. Tady je to pravá linka důvěry. A tady se to taky dneska vyřeší. Chlapecky a bez průtahů. „Ale střízlivého mě nedostanou.“

Atak nedostali. Josef V. přijímal gratulace zcela rezignovaně. Na jeho účet padaly

nejen četné jedovaté poznámky účtyhodně přibýjících hostů, ale i v dlouhé pútky se rozrůstající poznámky rozevřaté hospodské. Pepička zvedlo ze židle teprve ohnivé vystoupení známého křikouna Karla B., který přitom nevážal vystoupit dokonce až na stůl. Karta se ovšem záhy obrátila a horké hlavy obou rivalů překvapivě rychle zchladly. Tuto nečekanou změnu přivodil sámpředseda. Snad ani nechtěl. Ale jakmile se vynořila vzpomínka na obdobný případ, dosud utajovaný nebo spíše zapomenutý, jenž se udál před x lety, nešla již zaplašit. A pak ani to slovo na jazyku v rozbourané atmosféře ne a ne spolknout. Oráčijí traktorista tehdy dokázal výsledku nemožné. Přeoral jedno pole, přeorál silnici vedoucí do vsi a aniž cokoliv zmerčil, pokračoval ve svém údernickém výkonu na lánu sousedním.

Hospoda ani nedutala. Taková pikantní historka. Nejpicantnější však na ní bylo bleskové odhalení, ve které vyústila. Podle nepřehlédnutelných vášnivých nárazů vypravěče a usvědčující reakce Karla B., jehož široký úsměv se rázem přesmykl ve škleb a tvář krutě zbrunátněla, nebylo možné pochybovat o tom, kdo je vlastně oním hrdinou socialistického zemědělství, který nerozorával jen kulacké meze, ale i původem kapitalistickou silnici.

Následný výbuch nelze popsat. Takovéto veselí „U Slámu“ dávno nezažili. Taková vina se hnala hned od výčepu ke stolům, hned zase zpátky. A Pepíček V.? Ten se cítil náhle zcela opuštěn. Nikomu teď nestál ani za slovo. Gratulace směřovaly jinam a jíněmu. I rozhodl se vzbudit pozornost a naplno vychutnat nezasloužený triumf, který mu znenadání padl do ruky. Při výstupu na řečnický piedestal dekorovaný množstvím púltrů a sklenic však z důvodu náhlého hnutí ker zemské kúry, jak později vysvětlil, ztratil rovnováhu a zřítíl se mezi židle.

Hostinec hučel ještě dlouho do noci. Poslední, kdo jej z unavených hostů opouštěli byli V. a B. Objímalí se při tom jako dva bratři. Domů však nedošli. Objevíli je ráno v ztuhlém bratrském objetí v kabině traktoru, který se marně pokoušeli nastartovat. A za tím, že to vše dobře dopadlo a že jejich vzájemné bratrství stále trvá není možné vidět nikoho menšího než samotného zakladatele nejslavnější české královské dynastie Přemysla Oráče. Určitě nad svými hříšnými následovníky podržel ochrannou ruku.

M. Petr-Hradec Králové

Přednáška o feminizmu

Center of Russian and European Studies spolu s torontskou odbočkou ČSK pořádá v pátek 24. září v 19:30 přednášku prof. dr. Aleny Heitlingerové z Trent University (Peterborough) The Fate of Feminism in Czech Republic. Její nejnovější prací je příspěvek v knize Gender Politics and Post-Communism. Je autorkou knížky Women and State Socialism. Přednáška se koná na Massey College (Upper Library), 4. Devonshire Place (poblíž torontské univerzitní knihovny na St. George). Informace: Dr. P. Munk 533-0005.

Letový jízdní řád ČSA pro Toronto v létě 1993

ČSA ZAHAJUJÍ PŘÍMÉ SOBOTNÍ SPOJENÍ PRAHA-TORONTO-PRAHA 5. dubna - 25. září 1993

OK 608	Praha odlet	12:20
	Toronto přilet	15:40
OK 609	Toronto odlet	17:05
	Praha přilet	07:20 (následujícího dne)

26. září - 30. října

OK 608	Praha odlet	11:20
	Toronto přilet	15:40
OK 609	Toronto odlet	17:05
	Praha přilet	06:20 (následujícího dne)

Kromě přímého spojení Praha-Toronto-Praha existuje ještě spojení Bratislava-Praha-Montreal-Chicago a zpět. V době letního času je přilet pondělního spoje OK 610 z Prahy do Montrealu v 16:40. Odlet spoje OK 611 z Montrealu do Prahy je třicet minut po půlnoci (úterý-ráno). Ve středu je přilet z Prahy ve 14:50 a odlet do Prahy je v 22:30.

Hmotnost dvou zavazadel zdarma: Každé 32 kg. Příruční zavazadlo: 5 kg.
K sobotnímu letu z Toronta do Prahy je zapotřebí se dostavit nejpozději v 15:35 hod.

Odjezdy autobusů na letiště v Torontě ze stanic podzemní dráhy:

Z Islingtonu:	14:50	15:30	16:10	16:50
Z York Mills	15:00	15:40	16:20	17:00
Z Yorkdale	15:10	15:50	16:30	17:10

Czechoslovak Airlines; 401 Bay St., Suite 1510, Toronto, Ont., M5H 2Y4. Tel.: (416) 363-3174 6; fax: (416) 363-0239.

ČSA; 2020 University, Montreal, Que., H3A 2A5. Tel.: 844-4200.

Kalendář

Toronto:

24. 9. (pá.) 19:30
prof. A. Heitlingerová
University of Toronto
Massey College (Upper Library),
4 Devonshire Pl. •

25. 9. (so.) 18:00
Toronto Slovak Dancers
Večer vdáky Kanadě.
Ukrainian Hall -85 Christie St. •

26. 9. (ne.) 14:30
Film *Prodigal*
Československý baptistický sbor
200 Annette St. •

2. 10. (so.) 20:00
Eva Pilarová na Masarykownu
450 Scarborough Golf Club Rd. •

4. 10. (po.) 20:00
Eva Pilarová v restauraci u Vlastičky
Heart of Europe (Queen & Bathurst) •

15. 10. (pá.) 20:00
Eva Pilarová v Haje kostela sv. Václava
496 Gladstone Ave. •

Kryčer chce dělit ČR

Praha-mfd-Hnutí za samosprávnou demokracii Moravy a Slezska prosazuje, aby Česká republika byla rozdělena na dva vyšší územní celky. Vyplyvá to z návrhu zásad ústavního zákona o územní samosprávě a státní správě, který Kryčerova HSDMS předložila v parlamentu. Podle poslance Františka Kačenky by jeden celek byl na úrovni Čech a druhý tvořený kraji Jiho-moravským a Severomoravským a z kraje Jihočeského obcí Dačice a z kraje Východočeského Moravskou Třebovou. Poslanec současně zdůraznil, že HSDMS nejde o rozdělení ČR.

2.9.93

Občanství dělí některé rodiny

Praha-mfd/jem-Někteří poslanci přiznávají, že zákon o občanství může rozdělit rodiny. Podle jeho platných ustanovení se mohou stát za určitých podmínek sourozenci občany různých států. Potvrdil to předseda zahraničního výboru Jiří Payne (ODS). Podle něho si poslanci výboru uvědomili tuto skutečnost teprve poté, když včera projednávali návrh novely zákona o nabývání a pozbytování občanství ČR. Ministerstvo vnitra může podle zvláštní konvence OSN udělovat v těchto případech občanství ČR za zvýhodněného režimu.

Znovu projednávána novela zákona o občanství ČR umožňuje, aby se občanem ČR stal jen zadel, který nebyl nikdy pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin. J. Payne popřel, že by bylo zpřísnění zákona o občanství namířeno proti romské menšině.

2.9.93

Restituce majetku Židů na mrtvém bodě

Praha-mfd-Návrh zákona o zmírnění křivd spáchaných na židovských fyzických i právnických osobách hodlá v nejbližších dnech předložit sněmovně Občanská demokratická aliance. Věda ji k tomu snaha co nejrychleji a nejspřavedlivěji vyřešit vlastnické vztahy porušené komunistickým režimem. Důvody tohoto rozhodnutí sdělil MF-Dnes poslanec ODA Viktor Dobal: „Osud českých Židů za války byl mimořádně krutý. Tento historický dluh našeho národa pak bolševický režim ještě prohloubil. A paradoxně i dnes zůstává opomíjen.“

Podle Dobalova názoru koaliční jednání na toto téma zůstávají na mrtvém bodě. Přitom právě časový faktor hraje významnou roli neboť vzhledem k probíhající transformaci vlastnických vztahů ztrácí konkrétní návrhy již připraveného výčtového zákona o židovském majetku na aktuálnosti. „Objevují se příklady, kdy obecní zastupitelstva uzavírají na původně židovský majetek dlouhodobé pronájmy. Ale na druhé straně některá zastupitelstva ochotně převádějí na židovské obce diskutované objekty již nyní,“ řekl MFD Viktor Dobal.

V tisku zazněly protesty proti případnému převedení té části majetku, která je nyní ve vlastnictví obcí. Obavy, že by takový krok znamenal vyvlastnění, sdělili i někteří politici a právníci. Viktor Dobal k tomu říká: „Na obce bylo v roce 1991 převedeno obrovské množství majetku, z něhož alespoň k části bylo vlastnictví státu problematické. To by si měli současní vládní představitelé uvědomit a z tohoto hlediska hodnotit uvedené majetkové převody ve prospěch obcí, byť jejich nynější vlastnická práva jsou v souladu s literou zákona. Je-li však vůlí státu napravit křivdy páchané na židovských občanech, může tak učinit i za cenu vyvlastnění tohoto majetku.“ Proto by se podle poslance Dobala neměli navrhovatelé příslušného zákona ani poslanci parlamentu obávat termínu vyvlastnění.

2.9.93

Ke krajanům s nadhledem

Bouří nevole vyvolala za oceánem slova předsedy zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Jiřího Payna v newyorském krajaněském listu *Československý týdeník*. Snad byly některé jeho výroky i dobře míněny, ale jejich formulace je poněkud nešťastná.

Payne se mylí, že „krajané mají u nás velmi špatnou pověst“, a pravděpodobně bude hledat těžko argumenty, aby své slova potvrdil. Miloš Forman, Martina Navrátilová, Ivan Lendl či Rafael Kubelík mají naopak tu nejlepší pověst. V samotné Americe, ale i jinde ve světě, žijí a pracují tisíce lidí s českou krví, kteří jsou i na tamní poměry více než úspěšní a své vlasti či zemi svých předků dělají to nejlepší jméno.

Naopak má pravdu, že po roce 1989 přijžděli do bývalého Československa z exilu i stovky neschopných krajanů a dožadovali se vysokých postů. Objeví se zde dokonce i vylození podvodníci schovaní za masku podnikatele či politika. To však nijak neopravňuje Jiřího Payna ke generalizaci a doporučení, „aby se krajané

výrazně snažili zlepšit svou pověst v republice“.

Na druhou stranu Češi, ale například i Slováci, podléhají v zahraničí velice snadno a rychle asimilaci a poměrně dobře se jiným poměrům přizpůsobují. I proto v USA nikdy nevznikla ani česká či předtím československá lobby, která by dokázala lépe prosadit zájmy bývalé vlasti na politické a ekonomické scéně. Tím se výrazně lišíme od Židů, Arménů, Srbů nebo Maďarů.

Také je pravdou, že mnoho prosperujících krajanů zde nemá zájem podnikat. Důvody jsou nejrůznější - není to pro ně tak výhodné jako jinde ve světě, někdy stále nevěří změněným podmínkám v České republice, a pro některé je dokonce jejich rodiště už jenom vzpomínkou.

Přesto se ke krajanům musí přistupovat citlivěji a s větším nadhledem, než jak učinil Jiří Payne, protože stát může mít z jejich činnosti také užitek.

mfd 18.8.93

Soukromá společnost na lince Praha-Brno-Bratislava

Brno-mfd-mat-Letecký provoz mezi Prahou, Brnem a Bratislavou zahájila 1. září společnost Air Terrex na první soukromé letecké lince v bývalém Československu. Jednou denně oběma směry ji budou zajišťovat letouny JAK-40, L-410 a Cessna 421-L. Společnost Terrex chce ještě v tomto roce rozšířit provoz linky do Piešťan a Košic, příští rok do Berlína, Stuttgartu a Frankfurtu nad Mohanem. Vytížení linky mezi Prahou, Brnem a Bratislavou bude v prvních třech měsících provozu čtyřicetiprocentní, zbytek bude dotován z fondu nadace, kterou před nedávnem odsouhlasilo brněnské zastupitelstvo. Cena letenky z Prahy do Brna je 580, zpáteční 950 korun. Z Brna do Bratislavy zaplatí cestující 495, resp. 825 korun.

2.9.93

V sobotu 23. října 1993 v 18 hodin večer pořádá Klub Moravan Moravsko-slovácké hody

85 Christie St.
(Bloor St. W a Christie)
Hraje známá kapela Karla Bínovce z Montrealu
Vstupné 16 \$ Občerstvení Program Tombola

Eva Pilarová v Kanadě a USA

VIDEO EL. CANADA LTD ve spolupráci s Čs. sdružením v Kanadě, Sokolem Toronto a americkými krajanými spolky uvádí následující turné: 25.9. a 27.9. New York (J. Hudský 718-626-6780), 29.9. Ottawa (M. Suchma 613-824-7439), 30.9. Kingston (J. Kušková 613-646-0186), 1.10. Kitchener (K. Kubínková 519-664-3602), 2.10. Scarborough, Restaurace na Masaryktownu (A. Janoušová 416-884-9829), 3.10. Pozor změna: London (R. Márová 519-434-9939), 4.10. Toronto, Hospoda u Vlasůčky (A. Janoušová 416-884-9829), 7.10. Cleveland (J. Hynčíková 216-321-7126), 9.10. Chicago (F. Uhlířová 312-484-2106), 10.10. Detroit (M. Tokárová 313-368-3284), 14.10. London (R. Márová 519-434-9939), 15.10. Toronto, Hala kostela sv. Václava (A. Janoušová 416-884-9829).

Video El. Canada

005 — Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver
Tel.: (604) 661-7530

Informační a imigrační středisko ČSK

740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 12:30 - Opět v září
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public
School, 61 Holmfirth Terrace
Informace: Z. Žilová: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 15:00-18:00
úterý: 15:00-21:00,
sobota: 10:00-12:00.
Tel.: 431-9477

Překlady, tlumočení konzultace jazyková výuka

Eva Mesticová
Tel.: (416) 921-5788
Fax: (416) 922-8786

010 — Financial

CZECHOSLOVAK
(TORONTO)
CREDIT
UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave.
Toronto, Ontario
M5S 2J2

Úřední hodiny:
Pondělí, čtvrtek a pátek

10:00-19:00

Úterý, středa

10:00-17:00

sobota

10:00-14:00

Kursoví lístek

100 Kč	4.67 CDN \$
1 CDN \$	21.41 Kč
100 SK	4.19 CDN \$
1 CDN \$	23.86 SK

Toronto Star: 16.9.93

1 CDN \$	21.77 Kč
100 Kč	3.39 US \$
1 US \$	28.76 Kč

KURSY SPORITELN

Česká spořitelna

100 Sk nákup	82.00 Kč
100 Sk prodej	86.00 Kč

Slovenská spořitelna

100 Kč nákup	114.00 Sk
100 Kč prodej	120.00 Sk

MFD 9.9.93

013 — Business

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice. Slovenština
přes přetlačovač (op-
tion). Volejte: 530-4222
nebo pište:
Aleš Březina,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,
M6H 4E2.

Čs. Atény
Čs. Bookman,
Čs. Ženeva
Čs. Helvetic,
Čs. Londýn,
Čs. New York
Čs. Palatino,
Čs. Times, Čs. Zapf.,
Čs. Bookman-Bold,
Čs. Ženeva-Bold

ABE

Elektronická komputerová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počkání.

Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Chamber
of Commerce
Canada-Slovak Chamber
of Commerce

**Kanadsko-česká
obchodní komora
Kanadsko-slovenská
obchodní komora**
Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor
(P.O. Box 198)
Toronto, Ont.
M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

030 — Medical

Petr Munk

B.Sc.D.C.
Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Denní kronika

8.9.93

HZDS kontra ČTK

Bratislava-Arteria-Podpredsa HZDS Roman Zelenay vyslovil na tlačovej besede hnutia údiv nad tým, ako môžu zahraničné vážene agentúry prebrať takú správu, akou bola správa ČTK o výroky premiéra SR Vladimíra Mečiara na Spiši, bez jej overenia. "Týmto oficiálne pozývam pána Wiesenthala na návštevu Slovenska," povedal tiež Roman Zelenay s tým, aby sa vedúci Židovského dokumentačného strediska vo Viedni osobne presvedčil o podmienkach v našej republike.

Podľa oznámenia Tlačového a informačného orgánu vlády SR dá Úrad vlády SR podnet Generálnej prokuratúre na trestné stíhanie v spomenujetej záležitosti.

Konec "války taxikářů" v Praze?

Praha-Arteria-Cech taxikářů se na dnešní bouřlivé valné hromadě rozhodl skoncovat s nečistými praktikami při blokování lukrativních stanovišť různými "taximafii". Jednalo by se o jakési pečlivě vedené neanonymní "trestní rejstříky" všech taxikářů v Praze, do kterých by byl na základě svědectví zaznamenáván přestupek proti kolegovi. Okamžitě by bylo jasné, kde která "mafie" operuje a kdo v ní je. Takto zjištěné podklady by se pak předávaly Městské policii, kde bylo pro taxislužbu zřízeno samostatné oddělení. Předpokládány postihy je ztráta licence.

Celý systém však ještě musí být před zavedením do praxe dopracován, aby nemohl být zneužit v konkurenčním boji mezi taxikáři.

9.9.93

**Varovný hlas
Václava Klause**

Velkou pozornost zástupců sdělovacích prostředků dnes vzbudila informace předsedy ODS Václava Klause o výsledcích zasedání politického grémia Občanské demokratické strany. Václav Klaus uvedl, že grémium zhodnotilo současnou situaci České republiky a vyslovilo nad ní hluboké znepokojení. "Jsme hluboce znepokojeni nad skutečností, že naši političtí partneři i oponenti nadřazují své osobní nebo skupinové zájmy nad zájmem celku. Především zájem celku, který je ODS svatý, zasluhuje společnou ochranu všech mlsí naší dosud křehké demokracie," uvedl Václav Klaus a vyslovil přesvědčení, že ODS hraje veřejnou kartu a zároveň je přesvědčena, že mnoho jejich partnerů svou politickou činností toto nesleduje, ale jejich zájem je pouze krátkodobý. ODS se podle slov svého předsedy domnívá, že východisko z této situace je jediné - dialog a jednání. První bilaterální jednání by se podle slov Petra Čermáka měla uskutečnit v září 1993.

15.9.1993

**Akademická pravidla českého
pravopisu již na podzim**

Praha-Arteria/dol-Již během podzimu tohoto roku by měla vyjít nová - akademická - Pravidla českého pravopisu. Sdělilo to dnes na tiskové konferenci zástupce ředitele Ústavu pro jazyk český doc. Dr. Jiří Kraus, DrSc. "Nakladatel na nás tlačí, abychom rukopis odevzdali již do konce října," upřesnil.

Vydáním akademické verze Pravidel podmiňuje MŠMT platnost jejich školní obdoby, která vyšla před několika měsíci.

**Professional Commando
k případu Petra S.**

Praha-Arteria/e-Výkonný ředitel agentury Professional Commando František Brabec se dnes distancoval od jednání Petra S., který v sobotu 4. září fyzicky napadl na stanici metra a smrtelně zranil devatenáctiletého anarchistu Filipa V. U Petra S. došlo zřejmě podle slov F. Brabce ke zkratovému jednání, které mohlo být způsobeno jeho rodinnými problémy. "Přesto však jeho chování není v žádném případě omluvitelné," řekl František Brabec. "Petr S. prodělal při přijímání do agentury běžné psychologické testy na agresivitu, postřeh, rychlost, úvahu a inteligenci a podle jejich výsledků u něho nebyly zjištěny sklony k agresivitě. Jevil se jako poddajný, nevyvolával spory, pracoval vzorně," uvedl Alexander Odehnal, pracovník Professional Commanda, který byl v kritické době přímým nadřízeným Petra S.

World Press Photo v Praze

Praha-Arteria/nic-Do 12. října je v pražském Karolinu otevřena výstava World Press Photo. Do letošního již 36. ročníku této soutěže světové novinářské fotografie, pořádané v Holandsku, se letos přihlásil rekordní počet fotoreportérů - téměř 20 tisíc. Hlavní cenu tohoto ročníku získal James Nahtwey za snímek zachycující somálskou matku, která nese pohřbí své mrtvé dítě.

Pražský primátor, který spolu s ministrem kultury ČR drží nad výstavou záštitu, uděluje tzv. Cenu města Prahy. Získal ji třiatřicetiletý Bojan Stojanović z Bělehradu za svůj snímek Poprava v Bosně.

16.9.1993

**Václav Klaus kritizuje
zpravodajství České televize**

Premiér ČR a předseda ODS Václav Klaus ostře kritizoval na tiskové konferenci hlavní zpravodajskou relaci České televize Události. Předmětem kritiky byla skutečnost, že Události neinformovaly diváky ani slovem, ani obrazem o začátku 35. Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně, který 15. 9. 1993 slavnostně otevřela vláda ČR v čele s premiérem. Václav Klaus uvedl, že tomuto veletrhu přikládá vláda ČR v období ekonomické transformace mimořádný význam. "Poprvé po pěti měsících jsem měl možnost pronést důležitý projev k české veřejnosti, který obsahoval zhodnocení dosavadního průběhu ekonomické reformy a seznámit veřejnost s pohledem vlády na současnou ekonomickou situaci a hlavními principy, jimiž se hospodářská politika vlády řídí a bude řídit v budoucnu," prohlásil V. Klaus a dodal, že vláda ČR je pobouřena tím, že Česká televize o těchto skutečnostech občany neinformovala. "Je to zlý a záměrný akt," dodal V. Klaus. Vláda ČR podle jeho vyjádření dnes předá řediteli ČT Ivo Maltěmu a předsedovi PSP ČR Milanu Uhdemu dopis, ve kterém bude žádat, aby činitelé odpovědní za televizní vysílání zaručili, že se podobná situace nebude v budoucnu opakovat.

**Návrh státního rozpočtu
1994**

Vláda České republiky na svém zasedání v Židlochovicích projednala návrh státního rozpočtu pro rok 1994. Premiér Václav Klaus na dnešní tiskové konferenci uvedl, že vláda vyjádřila základní souhlas s předloženým návrhem s tím, že do příštího zasedání ve středu 22. září budou ještě dolaženy některé položky ve výdajové části rozpočtu.

"Vyrovnanost státního rozpočtu považuje vláda za podmínku zdravého ekonomického vývoje a proto ji pokládá za další konstantu svého uvažování," uvedl Václav Klaus. Vláda se podle jeho slov rozhodla, že bude pokračovat ve snižování podílu rozpočtu na hrubém domácím produktu. Fond národního majetku by se měl v příštím roce podílet na dlužích zděděných z minulého režimu a proto vláda navrhuje, aby participoval na krytí úrokových splátek. Vláda odhaduje růst reálného hrubého domácího produktu o 2 až 3%, roční inflace by se měla pohybovat mezi 8-10% a růst nominálního hrubého domácího produktu by tedy měl být v rozsahu 10 až 13%. Jak dále Václav Klaus uvedl, státní rozpočet vychází z růstu 7,5% na straně příjmů a výdajové. Výdaje do oblasti bezpečnosti by měly být o 17,7% vyšší než v roce 1993 a výdaje na školství by měly vzrůst o 15% proti skutečným letošním výdajům na tento resort, což znamená, že oproti rozpočtu na tento rok se jedná o nárůst asi 20%.

17.9.1993

**Vence pre veľikánov
slovenského národa**

Batistava-Arteria/iko-Delegácia Kancelárie prezidenta SR položila v mene prezidenta Michala Kováča vence k hrobom Štefana Marka Daxnera a Janka Rimavského Francisci v Martine a k hrobu Milana Miloslava Hodžu v Liptovskom Mikuláši. Zástupcovia Kancelárie prezidenta SR položila zajtra vence k hrobom Ľudovíta Štúra v Modre a Jozefa Miloslava Hurbana v Hlbokom. Všetky vence nesú nápis: "Veľikánovi slovenského národa - Michal Kováč, prezident SR" a položené sú pri príležitosti 145. výročia založenia Slovenskej národnej rady v Myjave v roku 1848.

**Kniha Petr Zenkl-
pražský primátor**

Praha-Arteria/jil-Josef Pejlskar, bývalý redaktor Rádia Svobodná Evropa a místopředseda Národně socialistické strany dnes představil svou nejnovější knihu o významném českém politikovi "Petr Zenkl-pražský primátor". Kniha se však nezabývá jenom činností Petra Zenkla na pražské radnici, ale poskytuje plastický obraz celého života tohoto politika. Dílo vyšlo za spolupráce Klubu dr. Mileny Horákové.

21.9.93

**ČSSD k osobě
Václava Bendy**

Praha-čtk-fmzv-Místopředseda opoziční sociálně demokratické strany Václav Grulich v Brně uvedl: "Vřele doporučuji vládní KDS, aby navrhla do funkce generálního prokurátora svého předsedu Václava Bendu." Podle Grulichova mínění je Václav Benda "nepochybně člověkem, který může zastávat jakoukoliv funkci, je v podstatě jedno, v kterém křesle bude spát a možná by tam neudělal tolik škody jako Jiří Šetina, který musel minulý týden odstoupit".

BIS profesionálně

Praha-čtk-fmzv-Česká televize s odvoláním na nejmenované vysoké činitele bezpečnostních služeb uvedla, že zařízení, které mělo sloužit k nelegálnímu odposlechu ministra spravedlnosti Jiřího Nováka pracovníci bezpečnostní informační služby (BIS) po odhalení nezajistili. Opustili ho a posléze, když se vrátili, už jej údajně nenalezli. Tuto informaci, kterou se zatím nepodařilo ověřit, podle zpravodajského pořadu ČT 2 nepotvrdili ani nevyvrátili oficiální představitelé. "Zaměstnanci kontrarozvědky údajně od jeho nálezu odešli, aby informovali vedení BIS. Poté, co se do budovy ministerstva vrátili, odposlouchávací zařízení zde už údajně nenalezli."

Československý baptistický sbor

200 Annette St., Toronto

uvádí v neděli 26. září 1993 ve 14:30 film **Marnotratník**

Dvě výstavy v Ottawě

Tento měsíc se koná v Ottawě v Earthly Treasures Gallery (382 Richmond Rd.) výstava Gerty Patsonové a Majky Broučkové s názvem Earth, Fire and Form. Jedná se o keramiku, obrazy a sochy těchto dvou umělek. Výstava potrvá do 24. září.

Druhá výstava se koná pod záštitou Československé společnosti pro vědy a umění a Českého velvyslanectví. Na výstavě budou participovat Mirča Deacono (Ottawa), George a Liba Puchmajerovi (New York) a Blanka Votavová (Bratislava). Slavnostní otevření výstavy je 4. října v 19:00 v Ottawa-Carlton Centre, Heritage Bldg, Carlier Square, 111 Lisgar Street. Výstava je pak otevřena denně od 9:00 do 18:00.

OZ

Devadesátiny dr. M. Koháka

Dne 12. září 1993 se v městečku Hanson, nedaleko Bostonu dožil devadesátiletý dr. Miloslav Kohák, který společně s Ferdinandem Peroutkou byl spoluzakladatelem československého vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Pochází z Horní Sýtny u Semil ve východních Čechách. Iméno doktora filozofie Karlovy univerzity se vyskytovalo a dosud vyskytuje nejen v politickém a kulturním životě v českých zemích, ale i v zahraničí. Od samého začátku existence Československé republiky byl publicisticky činný, psal články v časopisech *Přítomnost* a v *Lidových novinách*. Později mu povolání komorního stenografa v Národním shromáždění umožnilo styky s významnými osobnostmi tehdejší doby. Byl to především už před první světovou válkou profesorem Masarykem založený a profesorem Mackem redigovaný měsíčník *Nová doba*, kam dr. Kohák vedle *Přítomnosti* přispíval a kde pak zakotvil, jako jeden z Mackových spolupracovníků.

Dalším Kohákovým působištěm se stala YMCA, kde díky znalosti angličtiny měl možnost seznámit se s vlivnými Američany. Působení v YMCE mu umožnilo později návštěvu Spjenných států.

Po válce v roce 1945 se dr. M. Kohák vrátil ke svému původnímu povolání ředitele stenografické kanceláře sněmovny. Zanedlouho na to jej strana národně socialistická povolala řídit politickou část novin vydávaných *Melantrichem*.

Záhy po 15. březnu 1939 se zapojil do protinacistického odboje. Patřil k nejbližším spolupracovníkům nedávno zemřelého prof. dr. Vladimíra Krajiny. Václav Černý v knize popisující historii domácího odboje *Pláčeky české*, vyložil Kohákovu činnost v odboji takto: *Byl to sám Miloslav Kohák, tajemník ústředního vedení ÚVOD, který po Peřlovi vykonal nejvíce pro domácí odboj. Byl tento prostý věčný odvážný, přímo jasně myslící člověk nejlepší organizační „spiritus movens“, kterého ve svém průběhu ÚSTŘEDNÍ VEDENÍ NÁRODNÍHO ODBOJE DOMOV mělo. Za střídmou skromností jeho vnějších projevů byla citlivá vroucnost a opravdový entuziasmus „vůbec“.* Za odbojovou činností byl pronásledován, prožil Počkámu, Pankrác a Mauthausen.

Záhy po komunistickém puči v únoru 1948 se po zřetelném přechodu hranic ocitnul v exilu. Čímž unikl komunistické perzekuci. Díky svým zkušenostem z YMCA mohl pomáhat uprchlíkům z německých a rakouských táborů. V roce 1950 stál u kolébky rozhlasové stanice Svobodná Evropa v New Yorku a v letech 1952-1955 působil v Mnichově jako ředitel československého oddělení stanice. V dalších letech zastával vedoucí funkci mnichovské centrály Svobodné Evropy až do svého odchodu do důchodu v roce 1973.

A ještě něco. Kohákovy vychovali syna Erazima, profesora filozofie Bostonské univerzity, který působil též jako publicista (*The Victors and Vanquished - 1973, Idea and Experience - 1978* a v češtině *Národ v nás*).

Dr. M. Kohák se dožívá početněho věku devadesátiletý poměrně v dobrém zdravotním stavu, takže by se mohl zařadit po bok Marie Provazníkové, která se dožila sta let. Jeho největší radostí se stal 17. listopad 1989, návrat svobody a demokracie do vlasti, o který po dlouhou dobu svého působení v exilu usiloval. Jako svému bývalému šéfovi v rozhlasové stanici Svobodná Evropa mu přeji i za své kolegy zdraví a dožít se sta let.

Jožka Pejskar - Kalifornie

Výstava kanadských malířů v konickém zámku

Městské kulturní středisko v Konici pořádá výstavu *Axis Mundi*, která sestává z obrazů dvou talentovaných kanadských umělců - Michelle Teranové a Richarda Štipla.

Jmenovaní malíři jsou absolventi Ontarijské školy umění v Torontě a od léta minulého roku cestují po Evropě, přičemž nejvíce času zatím strávili v Itálii a v České republice. Teranová a Štipl v minulosti vystavovali v Kanadě a v Itálii. Svoje první dojmy ze starého světa vyjádřili na společné výstavě *Multicultural Canada* ve Florencii, zatímco jejich

R. ŠTIPL a M. TERANOVÁ

Foto: Jana Fetr

pokročilejší a hlubší dojmy z Evropy tvoří jádro konické výstavy. Díla obou malířů nepochybně čerpají z tradičního umění, ale zároveň často provokují mysl a fascinují zrak.

Richard Štipl se narodil v roce 1968 ve Šternberku a vyrůstal v Moheřnici na severní Moravě. V roce 1980 odešel s rodiči do Kanady. Po ukončení studií Richard obdržel za svoje umělecké úspěchy zlatou medaili od kanadského guvernéra. Michelle Teranová se narodila v Kanadě.

Před příchodem na studia do Toronta studovala umění v Mexiku.

Výstava *Axis Mundi* bude slavnostně zahájena 2. října 1993 v 17 hodin koncertem Akademického smyčcového kvarteta z Ostravy. Galerie konického zámku bude otevřena denně od 10 do 16 hodin, v sobotu 8-12 a v neděli 14-17. Výstava potrvá do 15. října 1993. Město Konice se nachází poblíž Olomouce a Prostějova.

Sponzorem výstavy je kanadské velvyslanectví v Praze.

Více informací poskytne Městské kulturní středisko - 798 52 Konice. Tel.: 011-508-98 487.

št

Všetko čo mám rád

Pokračování ze str. 1.

urobíť film, ktorý by sa približil ku všetkému tomu, čo bolo niekedy v československej kinematografii dobré, keď sa robili lacné filmy, ktoré oslovovali ľudí. Film stál, v porovnaní so svetovými cenami, smiešne málo zhruba 8 miliónov korún a poušľovali sme sa doň dostať v súhlase s názvom všetko čo máme radi. Napríklad film. Sú tam citácie z filmov, ktoré máme radi a ku ktorým sme sa chceli prihlásiť. Na rozdiel od mnohých iných filmárov na Slovensku, ktorí sa domnievajú, že musia vyrábať filmy, ktoré majú svetový trend a musia sa podobáť na americké komerčné produkcie. A slovenský film, ktorý sa podobá na americký je smiešny a trapný. My sme chceli zobraziť pocity ľudí, ktorí na Slovensku žijú a vyjadrujú sa k ľamejšiemu dňu. Náš hrdina má približne štyridsať rokov a v súčasnom politickom a ekonomickom chaosu sa usiluje pomenovať si základné veci, ku ktorým sa chce vrátiť - vzťah k rodičom, synovi, krajine, k drobným predmetom odkiaľsi z detstva... Chceli sme, aby príbeh neprehlišľ podstatu toho, čo sme myslili povedať, preto sme ho rozbili do krátkych sekvencií, z mozaiky ktorých vari vznikol ucelený príbeh. Zároveň každý z týchto skličok mozaiky by mohol slúžiť ako samostatná príhoda. Na Slovensko zavítalo mnoho lektoriek angličtiny zo sveta, ktoré sa snažia zmocniť sa danej reality a vyrovnáť sa so skutočnosťou, ktorá, ako tvrdí naša hrdinka: „Je to síce krásna krajina s krásnymi ľuďmi, ale žiť sa tu ne dá“. A aj o tomto je tento náš film.

ABE: Váš film je vlastne akási poetická fééria; môže byť film bez poézie?

OŠ: Do našich kín v súčasnosti vuhli americké akčné filmy a my sme sa usilovali proti nim postaviť ten kusok poézie, poéziu drobných všedných vecí, ktoré si často krát ani neuvedomujeme, avšak práve z takýchto drobných detailov sa skladajú väčšie veci, ktoré dávajú zmysel nášmu životu.

ABE: Kto všetko hrá?

MS: Vo filme hrá anglická herečka Gina Bellman, ktorú sme vybrali na konkurze v Londýne a okrem toho, že je to dobrá herečka, je nám aj ľudsky blízka. Jednoducho kamarátka. Hrá tam aj Jili Menzel, ktorý pre mňa ztelesňuje novú filmovú vlnu šesťdesiatych rokov a chcel som mu vdať hold. Hlavnú úlohu vytvoril Juraj Nvota, ktorý okrem toho, že je vynikajúci slovenský divadelný režisér a dobrý herec, je aj výborný kamarát. Chceli sme, aby celý výrobný štáb pracoval v priateľskej atmosfére, čo sa nám aj podarilo.

ABE: Aká bola reakcia tunajšieho publika?

RB: Veľmi dobrá, nihoň diváci však nechápali istú nostalgii až smútok, ktorý podľa nich z filmu sršal. V podstate sa však všetci zhodli, že tam je aj mnoho nádeje. My sme však smutní z toho, že Slovenské veľvyslanectvo v Kanade o nás buď nevedelo alebo nechcelo vedieť, pretože všetku publicitu sme si museli zabezpečovať sami. A domnievame sa, že sa nám tiež trochu podarilo Slovensko zviditeľniť.

V hospode U Vlastičky sa snažil podrobnosti o filme *Všetko, čo mám rád* vyzvedieť Ivan Znášik.

060-Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

EUROPE ON SALE

PRAHA
BRATISLAVA
VIENNA
FRANKFURT
MUNICH

Vyřizujeme víza
do ČR a SR,
máme

k dispozici potřebné
formuláře
Zavolejte si o potřebné
informace!

CESTOVANIE DO CELÉHO SVETA 360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,
Toronto, Ont. Canada
M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

Nová pobočka v Kitcheneru
Eva Sabol - Engel:
(519) 648-2317

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M5S 1X5

Přijímáme rezervace

na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

Dana Nohavica-Manager

Tel.: 921-8945

a 921-3721

Way to Travel

Nabízíme přímé lety
z Toronta do Prahy a Bratislavy od
3. dubna 1993 bez zastávky v Montrealu
na palubě nových ČSA airbusů A-310!

Levné letenky pro příbuzné a známé z ČR a SR.
Soukromé ubytování a pronájem osobních automobilů v ČR a SR.
Notářská ověření * překlady * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C, Etobicoke, Ont. M8Z 3W3 * Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

060-Travel

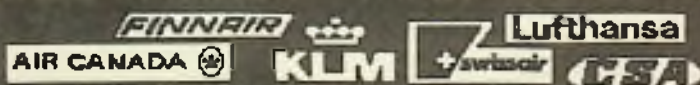

SLOVAKOTOUR INC. INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

Jedna z nejstarších, největších a nejlepších cestovních kanceláří specializující se na střední Evropu.

Toronto: 644 Queen St. W., Toronto, Ont. M6J 1E4.
Tel.: (416) 947-9095, 368-1657, 368-7383; Fax: (416) 867-8657
Vancouver: Tel.: (604) 433-5112, Fax: (604) 433-4102.

080 — Books

LITERACY PRAGENSIS

pořádá v neděli 26. září 1993
v restauraci Praha na Masaryktownu
od 11 do 17 hodin

velký výprodej knih - všechny knihy s 10% slevou
hry o ceny - kolo štěstí - šipky
video-hrátka — kreslené filmy pro děti
*v 15 hodin promítání filmu *Sůl nad zlato**
PŘIJĚTE SE POBAVIT A PŘIVEĎTE SVÉ

085-Arts

Portréty, olejomalby, kresby a akvarely.

MARIA GABÁNKOVÁ
Přijďte se podívat do ateliéru!
" (416) 535-8063

Začíná dialog?

V minulém čísle jsme otiskli několik výroků předsedy zahraničního výboru poslanecké sněmovny Jiřího Payna, které přinesl čtrnáctidenník *Československý týdeník* v New Yorku a které se objevily v *Lidových novinách*. Omlouváme se, pokud nebyl uveden pramen přímo pod článkem, ale pouze v komentáři.

Dnes uvádíme dopis dr. Antonína Celerina z Londonu a odpověď či vysvětlení dr. Jiřího Payna. Za zprostředkování odpovědi děkujeme tiskové agentuře Arteria a Jiřímu Paynovi, který nám poslal dvakrát fax; ukázalo se však, že spojení přes tiskovou agenturu je přece jen spolehlivější.

Vážený pane redaktore, mám takový dojem (ne, jak říká Václav Klaus „Já mám takový dojem...“), že kdokoliv píše do novin, zná správnou odpověď a vyjadřuje tak své názory. Snad i já to tak většinou dělám.

Tentokrát bych se chtěl spíše ptát a odpovědi očekával od Vás, Vašich novin. Mám totiž dvě závažné otázky.

Prvá je velmi krátká: v *Československém týdeníku* se v posledních třech výtiscích diskutuje, a to plným právem, o nechutném návoru dr. Jiřího Payna, předsedy zahraničního výboru Poslanecké sněmovny ČR, na emigranty, krajany... původní interview pro *Československý týdeník* s ním udělal dr. A. Fuchs v Praze, další pak T. Smrček v *Lidových novinách* 19. 8. 93.

Nikdo nikdo nic nepíše, kdo je vlastně pseudokomunista a poslanec Payne, odkud pochází, čeho je doktorem, jak je starý, čím byl před tzv. listopadovou sametkou, kdo ho zvolil, jak se dostal ke své dnešní pozici, kterou stranu reprezentuje a vůbec prostě jeho *background*. Žádá se, aby se omluvil emigraci nebo aby odstoupil. Kde se vzal tento totalitní myslivoc? Prosim snažně o odpověď, která by možná zajímala i čtenáře *Československého týdeníku* a jeho vydavatele Petra Biska.

Druhá otázka je k restitucím a restitučnímu zákonu, který je neméně kritizován celým exilem (kde každý ví všechno), ale který nelze tak jednoduše zrevidovat či odvolat. V celokanadských novinách vydávaných v Torontu *The Financial News*, které jsou jediné v politickém spektru napravo, výborná redaktorka Diane Francis (která ani nevím, jak ji miluji), opět na cestách po střední a východní Evropě (loni v říjnu 1992 napsala na pokračování tři reportáže z návštěvy Čech a Moravy - skutečně vynikající), v článku *Who owns what in Eastern Europe* (8. 9. 1993 - str. 11) cituje jako fakt, že ČR má dva restituční zákony!!! Jeden pro Židy, druhý pro ty ostatní, kteří mohou žádat o navrácení majetku jen tehdy, pokud jej vlastnili před únorem 1948. Zákony se netýkají Němců etniků, kteří podle Židů představovali v první republice další ekonomickou elitu. Francis píše, že se v Praze setkala v úřadovně kanadského občana Marti Bakaly, který je vedoucím privatizačního týmu České vlády se zubním lékařem, studentem a kantorem pražské židovské obce (nejmenovanými). Tito reprezentanti pražské židovské komunity (dříve třistatisícové, nyní pouze asi čtyřtisícové), kteří si vymohli schůzku s Bakalou sami, přýtekli, že dostali zpět do vlastnictví (got title) od české vlády obrovské množství majetku (massive property portfolio), včetně tučů hradů či zámků, kancelářských budov, obytných domů a velké pozemky (large acreage). Tvrdili, že jim tyto budovy a pozemky vůbec nepařily, že se o ně neucházeli ani pro ně *nelobovali*, prostě a jednoduše teď nevěděli, co s nimi dělat. Údajně tento majetek nemovitostí byl konfiskován nacisty v roce 1939 mnohým členům židovského vyznání. Podle speciálního restitučního zákona pro Židy, který Česká vláda schválila, byl nic netušícím lidem tento majetek předán s tím, aby oni sami našli právoplatné majitele či jejich dědice. Pokud prý je nenajdou v Izraeli nebo někde jinde, může si je Židovská obec ponechat a naložit s nimi, jak se jí zachce. Proto hledali u Bakaly finanční radu, co si nechat, co renovovat a co prodat.

Má otázka je, zda někdo o tomto ví, že existují dva různé restituční zákony a co se vlastně děje a zda by nebylo nutné v této bouřlivé době restitučních sporů i tuto otázku zcela vysvětlit a obnažit dvojité standardy české vlády.

Na vysvětlení případných inventur vůči mně, dovoluji si sdělit, že moje maminka se jmenovala za svobodna Steinová a má první žena Milada Polláková.

Antonín Celerin

K otázce číslo jedna: Dr. Jiří Payne skutečně není z těch politiků, kteří mají ve svém životopise klasickou formulku *do listopadu 1989 se politicky neangažoval*. Angažoval se a jeho podpis lze najít na řadě dokumentů z před listopadu. Narodil se 7. 7. 1956 v Praze, pokud vím, jeho dědeček přišel z Ameriky. Vystudoval matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. Zajímá se o teologii, filosofii. Od roku 1986 však pracoval jako topič. Po listopadu se angažoval v OF. Patří k té malé části disidentů, která se přiklonila k ODS. Do českého parlamentu byl zvolen za ODS. Před časem byl ve Spojených státech. V dopise, který jsem mu poslal jsem se ho zeptal na několik základních otázek. Ptal jsem se ho, jestli rozhovor nebyl nějakým způsobem zkreslen. Dále mne zajímalo, jestli se s krajany ve Spojených státech setkal atd.

K druhé otázce je možné nalézt odpověď na str. 3 v článku z Mladé fronty-Dnes.

abe

Odpověď dr. Jiřího Payna

Milý Aleši,

Musím se přiznat, že jsem byl už tak trochu rozladěn diskusemi na toto téma, z nichž byly vždy vytrženy jen některé myšlenky a celkový záměr byl pozmeněn, snad jediné rozhovor pro zahraniční vysílání Českého rozhlasu vyjadřoval skutečně můj názor. Byl jsem rozhodnut vyčkat, až bude možné se k tomu vyjádřit v klidu a bez rizika dalšího nedorozumění, ale jelikož jsi první, kdo se ptá, jak to vlastně bylo a protože Tě znám a věřím, že nemáš důvod nakládat s mým vyjádřením svévolně, změnil jsem své rozhodnutí.

Rozhovor pro *Československý týdeník* jsem uvalil především proto, že se mi zdálo, že by bylo možné začít pracovat na vyřešení problému mezi krajany v exilu ve Spojených státech a Českou republikou a naopak. Vedlo mne k tomu přesvědčení, že problémy jsou na každé straně viděny úplně jinak, nebo spíše se jedná o úplně jiné problémy, a jako první krok jsem považoval za nutné problémy alespoň pojmenovat. Zejména když si obě strany sporu nejsou ani zcela přesně vědomy, že tyto problémy existují (aby nedošlo k omylu, za strany sporu považuji na jedné straně krajany s jejich obecným míněním o České republice a na druhé straně obyvatele českých zemí a jejich obecné mínění).

Základní idea, která mne vedla bylo konstatování, že veřejné mínění v českých zemích není bohužel příliš příznivě nakloněno našemu exilu.

Mohl bych se teď rozepisovat o svém pojetí exilu jako neoddelitelné součásti našich dějin, ale to nyní není tím, na čem mi záleží. Jsem si skoro jist, že mé mínění o historickém významu čs. exilu neodpovídá obecnému vztahu k exilu u nás, takže by to mohlo vzbuzovat jen další iluze a další problémy. To, co je potřeba aktuálně řešit je podle mne vztah konkrétních obyčejných lidí, vzájemné povědomí a vzájemnou informovanost, z

Pokračování na str. 7.

Odpověď dr. Jiřího Payna

Pokračování ze str. 6.

toho pak může vynústat i vzájemné pochopení a přiblížení.

Ve svých úvahách při rozhovoru jsem se ve snaze udržet rovnováhu chtěl omezit na jeden kladný příklad krajanů, který u nás působí a téměř se o něm neví a na jeden záporný příklad jako ilustraci. Byl jsem si vědom, že ten negativní výčet by vzbuzoval zbytečné problémy. Zdálo se mi, že to je postačující ilustrace, protože v daném okamžiku nešlo o hodnocení. Měl to být pouze názorný příklad.

Pan redaktor však nebyl schopen to pochopit a pokoušel se výčet rozšířit, k čemuž jsem se nechtěl nechat vyprovokovat. Výsledkem bylo, že pan redaktor bez mého vědomí rovnováhu, o níž jsem usiloval vyvést tak, že si do svého komentáře vložil příklad, který sám uvedl až po mém pokusu o rovnováhu, takže to vyznělo, jako bych já na jeho kladný vztah ke krajanům reagoval uvedením záporného příkladu. Myslím, že v tom je kořen nedorozumění, které nakonec vyústilo v to, že se začal problém, na který jsem se snažil poukázat personifikovat do mé osoby.

Je samozřejmě možné polemizovat s mým odhadem a tvrdit, že veřejné mínění je krajanům nakloněno a dále se potýká s nedořešenými problémy. Každopádně já za to nemohu, že naše veřejnost si myslí, co si myslí, chtěl jsem se pokusit to změnit a tak logickým výstěním mých úvah bylo, že je třeba hledat konkrétní cesty k nápravě. Při tom jsem právě pro ilustraci podrobně vyprávěl o tom, jak díky dobré spolupráci s krajanem z Jihoafrické republiky se pro ně podařilo připravit velmi dobré přijetí (dostali jsme například velké množství nabídek pro jejich ubytování) a možná se podaří ještě více na jejich podporu, než co jsme očekávali v době, kdy jsme začínali a kdy to vypadalo zcela nereálné. Tedy naše veřejnost není tak zatvrzelá, jak se zdá (a podobně také vláda), ba naopak, dokáže být neobyčejně velkorysá a obětavá, jenom se na ní nesmí tak zburat a vyplatí se dobrá koordinace. Mimochodem, představitel jihoafrických krajanů přijel se zvláštním "dekretem", který jej pozval k vystoupení před zahraničním výborem.

Jako opácnou ilustraci toho, že česká národa je tvrdohlavá, jsem použil problematiku bývalých českých Němců; jakmile se na ní začne vytvářet nátlak, zablokuje se. To ale přece neznamená, že dávám do souvislosti věcnou problematiku, jde o taktiku, které by bylo vhodné se vyhnout, nic víc a nic méně to neznamená.

Navrhl jsem také dvě konkrétní možnosti, jak situaci zlepšit, ovšem byly vynechány. Předně vytvoření krajského muzea, které by mohlo přispět k větší známosti existence a působení našich krajanů v zahraničí a vůbec dějin exilu, dále pak například vytvoření krajského investičního fondu či jiného ekonomického subjektu, který by umožnil užší navázání pracovních kontaktů s krajanem a hlavně, pro mne a naše politiky by mohl být argumentem, na který by bylo možno poukázat právě v situacích, kdy například při setkáních s občany takové hlasy zazní. Mnohé jiné možnosti, jak vztahy prohloubit, by se daly ještě vymyslet, ovšem za předpokladu spolupráce.

To je ale právě to, co nemohu sám vykonat: budu-li našim lidem vykládat o tom, jak jsou a byli krajané pozitivním přínosem pro Českou republiku, nebude to příliš přesvědčivé bez jejich spolupráce.

Proto jsem využil možnosti vyzvat ke spolupráci na řešení tohoto problému, pokud se podaří vzájemně informovat obě strany sporu, lze-li to tak nazývat, o stanoviscích a názorech, bude podstatně snadnější problém řešit. Samozřejmě můžete se mnou polemizovat, zejména s mým předpokladem, že česká veřejnost má nepřesnou představu o krajanech (personifikovanou velmi často panem Kotasem), máš možná štěstí, že jsi natákovy názor nenarazil, i když by to bylo překvapující, vůbec ale nemá smysl v dané chvíli přemýšlet, proč to tak je (na to jsou jiné prostředky než krátké rozhovory), že pan Kotas se stal jakýmsi symbolem, jde o to, jak to napravit, můžete zpočtybňovat potřebnost nápravy a můžeme diskutovat o vhodnosti mnou navržených kroků. V žádném případě z toho ale nelze odvodit, že já nesu vinu na současném veřejném mínění a nebo že se s ním

ztotožňuji. Hledání viníků v tomto případě tak jako tak nepovažují za nejrychlejší cestu k řešení.

Proč občanské hnutí neuspělo ve volbách je po mém soudu úplně jiný problém, důvodů je velké množství a myslím, že vstoupí do našich politologických učebnic, to ale přece nebylo předmětem rozhovoru, pojďme se nad tím raději zamyslet někdy jindy (bude-li to to zajímavé, právě dokončí studii o systému politických stran u nás a jejich dějinách, takže bych ti ji poslal).

Ptáš-li se na moji návštěvu USA, byl jsem pozván na studijní program pořádaný USAI. Když jsem se na cestu připravoval, dotázal jsem se na jejich ambasádě v Praze, zda je možné cestu využít i k jiným setkáním, než která jsou v programu. Někdo mi totiž říkal, že by mi mohli organizačně pomoci. Dozvěděl jsem se, že u tohoto programu je jeden den volný na individuální schůzky a přitom že mi mohou pomoci. Dostalo se mi také přátelského varování, že si USAI nepřeje, aby byl narušen ostatní program takovými schůzkami. Dbal jsem jejich rady a pilně jsem studoval, ovšem věnoval jsem se podle mých zápisů čtyři večery setkáním s krajanem a jedna schůzka se uskutečnila přes den.

Když jsem hledal kontakty na krajanem ve Spojených státech, zjistil jsem, že Českou národní radu, která podle tehdy platného kompetenčního zákona byla ze zákona zodpovědná za kontakty s krajanem, nenavštívil oficiálně ani jeden krajan z USA (nebo alespoň o tom není žádná evidence na zahraničním výboru), natožpak aby byla přijata jakákoliv delegace z USA. Nenito důvod k zamýšlení nad nedostatkem vzájemných kontaktů a informací?

Pokud jde o naše vztahy ke krajanem, pak jsem inicioval krátce po vytvoření zahraničního výboru v ČNR rozhodnutí, podle něhož při vyslání každé oficiální delegace do zahraničí má být součástí programu i setkání s krajanem. Uskutečnilo se jich více než 15 - v Mnichově, v Curychu, v Rumunsku opakovaně, v Chorvatsku rovněž opakovaně, na Ukrajině atd. S mnoha dalšími organizacemi i jednotlivci jsme v kontaktu. V informační síti Parlamentu jsem založil evidenci, ale ze Spojených států tam například nebyl ani jeden kontakt, je možné, že došlo k nějakému soukromému jednání, ale v agendě není evidováno (myslím, že Spojené státy navštívila delegace SPR-RSC, ovšem nemáme o ní zprávu). Není to důvod ke vzkazu krajanem?

V USA jsem tehdy poprosil našeho velvyslance, aby pro mne také připravil takové jednání, jaké obvykle organizujeme. Bylo tam tehdy dost lidí. Ovšem takové větší mohlo být také v jeden den, který byl proto vyhrazen. Nechtěli jsme se dostat do problémů s americkou diplomacií, kdybychom narušili program USAI a podminili grantu, který jsem dostal.

Kromě toho jsem využil několika volných hodin k návštěvě Hlasu Ameriky, chtěl jsem si jej srovnat se Svobodnou Evropou, kterou jsme již navštívili dokonce s oficiální delegací a byly s tím trochu problémy ve vztazích s Bavorskem, tehdy jsme se ale rozhodli na návštěvě trvat za každou cenu. Myslím, že to byl správný krok.

Chtl jsem se setkat s šéfredaktorem Československého týdeníku, který byl v září v Praze, dokonce byla možnost natočit spolu rozhovor pro zahraniční vysílání, ale vzkázal mi, že nemá zájem, ovšem snad to není ještě promarněno.

Když bych se pokusil zhodnotit dezinformační kampaň, kterou u nás krajané rozpoutali, myslím, že právě vedla přinejmenším částečně kablokování vztahů, před kterým jsem varoval. Pořád ještě doufám, že se to dá alespoň trochu napravit, ale nezbytnou podmínkou je spolupráce a koordinace na obou stranách.

Pokud budeš mít zájem, informuj se u někoho z účastníků únorového setkání ve Washingtonu, protože jsem tam říkal v podstatě totéž, co ti dnes píšu.

Takže díky, že ses jako první zeptal na vysvětlení, je to pro mne alespoň trochu projev ochoty poslechnout se autentický názor druhé strany oceňuji.

Jiří Payna

V únoru 1990, když přijel do Kanady prezident Václav Havel došlo vlastně k prvnímu navázání kontaktů mezi exilem a domovem. Prezidentův projev vzbudil mezi krajanem naději, ale i otazníky. Václav Havel se totiž dopustil několika faktických chyb. Jednou z nich bylo tvrzení, že v severní Americe je více Slováků než Čechů. Další chyby byly politické: například doporučil, aby se exilové organizace rozdělily na české a slovenské. Paradoxně exilové organizace existují dodnes z velké části jako československé (ČSK, SVU). V Praze není možné sehnat slovenské noviny, v exilu však zůstaly většinou noviny československé. Dokonce některé z nich si to ponechaly i v názvu. Je to důkazem toho, že něco vážné v komunikaci mezi námi a politiky doma. Projevilo se to již několikrát, až již to bylo v olázce obsazování velvyslanectví nebo v olázce občanství. Současné zlepšující se vztahy mezi českými zástupitelskými úřady a krajanem veřejností jsou dokladem toho, že lze dialog nalézt. Ke skutečnému zlepšení vztahů však nepomohou pouze dopisy ministra zahraničních věcí ani návštěvy různých politických představitelů, které mají spíše krajanem uchválovali. Ke zlepšení vztahů pomůže to, když české orgány vezmou vážně naše připomínky a přestanou je ignorovat. Vitám dopis Jiřího Payna jako jeden z prvních kroků dialogu, který může vzápětí skončit anebo se taky rozvinout. Je možné, že budeme pokračovat, je možné, že nikoliv. Osobně bych si přál, aby dialog byl věčný a abychom se vzájemně osobně nenapadali. Dopisy dr. A. Celerina i dr. Jiřího Payna k dialogu vybízejí. Zkusme tedy pokračovat.

Aleš Březina

Měcholupské oslavy

Vážení přátelé,

Umlouváme se, že v tak pozdním termínu žádáme o následující pomoc: Oslava obce - Horní Měcholupy oslaví v tomto roce 700 let od svého vzniku. Rádi bychom pozvali naše krajanem, rodáky a další občany, kteří mají k této obci vztah, aby se zúčastnili oslav ve dnech 1.-3. října 1993. Děkujeme Vám za pomoc a pochopení

Ing. Jan Podzimek - starosta

Kontaktní adresa pro případné zájemce o oslavy: MÚ Horní Měcholupy, Milánská 409, 109 00 Praha 10 - Horní Měcholupy.

výhradní distributor českých filmů na videokazetách uvádí premiérově z

TELEXPORU

TROJLÍSTEK KARLA ČAPKA

Tri příběhy záhadné, avšak i usměvné. Vždy s nečekaným rozuzlením, ale vždy lidské, jak už u Karla Čapka ani jinak nemůže být.

A tak uvidíme postupně

Smrt barona Gandara a vyšetřování jeho záhadné smrti. Dokonalou vraždu v povídce Zázrak, kterou prozradí svědomí.

A konečně pátrání po Ukradeném kaktusu. Hrají V. Brodský, J. Abrahám, P. Kostka, J. Jirásková.

Cena kazety ČDČN S 35-/US \$ 31.- + poštovné \$ 4.

Množství novinek od různých filmových produkcí a nejlevnější transfery videokazet US \$ 7./hod. na adrese:

VIDEO EL CANADA

583 William Street

London, Ont., N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939

Fax: (519) 434-8182

070 — Restaurants-Deli's

U Pepa v bistře obslužíme bystře. Ceny úměrné, jídlo výborné!

Fully Licensed Fajnsmeck restaurant českých a slovenských specialit

PEPO BISTRO-10 LET VLASTA A PEPO VOSECKY

676 QUEEN ST. W.,

TORONTO, ONT.

Nechce se vám vařit?

Máte více lidí na oběd nebo na večeři? Volejte Pepo Bistro!

TEL.: 860-0514

Otevřeno denně: 12:00-24:00

KUPÓN: MOUČNÍK

ZDARMA

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

364-1787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

• Pražská šunka

• Pražské uzeniny

• Maso 1a. jakosti

• Denně čerstvá chutná jídla, cukrářské výrobky a slané rohlíky.

Jan Komárek: Kafka z Kanady

V pražském divadle Minor se hraje ode dneška do 8. srpna představení Proměny stínu. Režiséra Jana Komárka jsme se zeptali, co mohou diváci od jeho představení očekávat:

"V osmdesátých letech jsem se dostal do Kanady, kde jsem se v roce 1988 podílel na založení Sound Image Theatre. V Praze se představí tři Kanadané, Italka a sedm Čechů. Inspiroval jsem se Kafkovými texty - Popisem jednoho zápasu, Venkovským lékařem a Proměnou. Jde o obrazový extrakt - spojení zvuků a hudby, masek a loutek - dialog používám jen zřídka pro zvuk a barvu slova."

Je Kanada pro divadlo země zaslíbenou?

"Taková země asi neexistuje. Ale vedle obligátních muzikálů, jako jsou Bídníci nebo Cats, bují v Kanadě alternativní scény. Kanadani do Prahy přijíždějí s tím, že tu objeví 'kofeny' a dýchne na ně atmosféra..."

Kdo finančně podpořil tento váš neobvyklý pražský projekt?

Z části kanadský grant, ale protože jsme v Praze nesehnali sponzora, musíme se spolehnout na prodané lístky. Hrajeme denně od půl deváté večer, v pátky a soboty i od půl čtvrté. Vstupné je 100 a 200 korun pro zahraniční diváky, 30 a 50 pro české publikum." (zat)

Česká fotbalová liga

5. kolo: BRNO - HRADEC KRÁLOVÉ 2:1 (1:0) - 19. Kocman, 74. Wagner - 88. Lokvenc; BOHEMIANS - LIBEREC 2:0 (1:0) - 34. Kamenický, 51. Sanytrník; DRNOVICE - DUKLA PRAHA 4:0 (1:0) - 34. Staš, 53. Weiss, 82. Chýlek, 85. Kafka (penalty); OSTRAVA - SLAVIA 1:2 (1:1) - 24. Duhan - 33. Bejbl, 71. Penicka; ČESKÉ BUDEJOVICE - ŽIŽKOV 1:0 (0:0) - 90. Vácha; CHEB - OLOMOUČ 0:1 (0:1) - 35. Maroš; ZLÍN - PLZEŇ 1:0 (1:0) - 45. Mucha; SPARTA - VÍTKOVICE 4:0 (2:0) - 5. Novotný, 39. Svoboda, 68. Chovanec (penalty), 74. Siegl.

6. kolo: Slavia - Sparta 1:1 (1:0) 44. Smicer - 51. Frydek; Olomouc - Brno 0:3 (0:1); 52. a 63. Lasota, 9. Wagner; Plzeň - Bohemians 3:2 (1:1) 45. z penalty a 68. Šmejkal, 72. Váňa - 4. Spak; Dukla - Cheb 1:2 (1:0); 25. Němec - 72. Kamas, 86. Mojžíš; Žižkov - Hradec Králové 1:0 (1:0) 33. Bílek (penalty); Č. Budějovice - Zlín 1:0 (1:0) 45. Žák; Liberec - Ostrava 0:0; Vítkovice - Drnovice 1:1 (1:0) 32. Keler - 69. Poštulka.

Česká fotbalová liga

1. Sparta	6	5	1	0	20:5	11
2. Č. Buděj.	6	4	2	0	8:4	10
3. Drnovice	5	4	1	0	10:3	9
4. Bohemians	6	4	1	1	12:8	9
5. Ostrava	6	3	2	1	12:5	8
6. Slavia	6	3	2	1	9:6	8
7. Cheb	6	3	1	2	8:6	7
8. Žižkov	6	2	2	2	4:4	6
9. Zlín	6	2	1	3	7:6	5
10. Brno	6	2	1	3	9:11	5
11. Plzeň	6	1	3	2	6:8	5
12. Liberec	6	0	4	2	2:5	4
13. Vítkovice	6	1	2	3	6:12	4
14. Olomouc	5	1	1	3	4:8	3
15. Hradec Kr.	6	0	0	6	2:12	0
16. Dukla	6	0	0	6	5:21	0

Slovenská liga:

4. kolo: V nejzajímavějším utkání zvítězil Inter nad Dum. Stredou 2:1. Hosté vedli brankou Demireva domácí v druhém poločase otočili skóre Vaškem a Lubovým. Tmava-Zilina 1:2, B. Bystrica-Prievidza 4:0, Humenné-Prešov 0:0, Lokomotiva Košice-Slovan 0:1 (jedinou branku vstřelil Tittel z penalty), Nitra-FC Košice 2:0. Největší návštěva byla v Humenném 6095 diváků.

5. kolo: SLOVAN BRATISLAVA - TRNAVA 3:1 (Nigro, Krištofik, Maixner - Frtala), PREŠOV - BANSKÁ BYSTRICA 3:0 (A. Rusnák 2, Galagberov), ŽILINA - NITRA 0:2 (M. Sovič, Vrábel), 1. FC KOŠICE - HUMENNÉ 4:2 (O. Daňko 2, Pobegajev, Durica - Valkučák, Kavka), PRIEVIDZA - INTER BRATISLAVA 1:3 (Siekel - Reháč, Šluka, Solár)

6. kolo: Loko. Košice - Tmava 1:1 (1:0). Humenné - Žilina 3:3 (0:1), Inter Bratislava - Prešov 4:0 (3:0), D. Streda - Prievizda 4:1 (2:0), Nitra - Slovan 0:1 (0:0), B. Bystrica - FC Košice 0:1 (0:1)

Slovenská fotbalová liga

1. Inter	6	6	0	0	22:6	12
2. Slovan	6	5	1	0	15:5	11
3. D. Streda	6	4	0	2	14:5	8
4. FC Košice	6	2	2	2	7:11	6
5-6. Prešov	6	2	1	3	7:9	5
5-6. Žilina	6	2	1	3	7:9	5
7. Humenné	6	1	3	2	9:10	5
8. Prievizda	6	2	1	3	6:11	5
9. Nitra	6	2	0	4	5:6	4
10. Tmava	6	1	2	3	6:9	4
11. Lok. Košice	6	1	2	3	3:13	4
12. B. Bystrica	6	1	1	4	5:11	3

Překlady,
výuka češtiny a slovenštiny,
konzultace skupin i jednotlivců.
Odborně a rychle za výhodnou
cenu.

H. & J. Smithin:

Telefon:

Do 3. 10. 1993: (416) 841-4415

Od 4. 10. 1993: (905) 841-4415

317-16

Hokej

Slovensko postoupilo na OH

V kvalifikaci pro OH v Lillehammeru, které se hrála v anglickém Sheffieldu zvítězilo nejprve Slovensko nad Japonskem 7:2, když dvě branky vstřelili Peter Šťastný a Pálffy, po jedné Bača, Marcinko a Kolník. V druhém utkání se Slovensko muselo s Polskem smířit pouze s remízou 4:4, když Polsko vyrovnalo v poslední minutě. V důležitém třetím utkání porazilo Slovensko Lotyšsko 7:1, když dvě branky vstřelil opět Pálffy a stejným výsledkem se skončilo utkání Slovensko-Velká Británie.

Česká republika

1. kolo: Sparta - Jihlava 7:3 (0:2,2:1,5:0), Kladno - Hradec Kr. 4:2 (0:1,2:0,2:1), Č. Buděj. - Zlín 2:3 (1:2,1:0,0:1), Plzeň - Jindř. Hradec 6:3 (1:1,2:2,3:0), Vítkovice - Litvínov 3:1 (1:0,1:0,1:1), Pardubice - Olomouc 1:3 (0:1,0:1,1:1).

2. kolo: Hradec Králové-Sparta 3:9 (2:5,1:1,0:3), Olomouc-Plzeň 2:0 (1:0,1:0,0:0), Zlín - Pardubice 6:2 (1:1,3:1,2:0), Vítkovice - Č. Budějovice 3:1 (1:0,1:0,1:1), J. Hradec - Kladno 3:5, (1:2,2:1,0:2), Litvínov - Jihlava 4:2 (0:1,0:0,4:1)

Hokej - předehrávka 9. kola

Sparta - Plzeň 3:3

Česká hokejová liga

1. Sparta	3	2	1	0	19:9	5
2. Zlín	2	2	0	0	9:4	4
3. Olomouc	2	2	0	0	5:1	4
4. Vítkovice	2	2	0	0	6:2	4
5. Kladno	2	2	0	0	9:5	4
6. Plzeň	3	1	1	1	9:8	3
7. Litvínov	2	1	0	1	5:5	2
8. Č. Budějovice	2	0	0	2	3:6	0
9. J. Hradec	2	0	0	2	6:11	0
10. Jihlava	2	0	0	2	5:11	0
11. Pardubice	2	0	0	2	3:9	0
12. Hradec K.	2	0	0	2	5:13	0

Slovensko:

1. kolo: Mikuláš-Nitra 4:1, Trenčín-Prešov 3:2, Martin-Košice 7:2, Zvolen-Sp. Nová Ves 4:3, Poprad-Slovan 3:0.

2. kolo: Nitra - PS Poprad 3:1 (0:0,0:1,3:0), Prešov - L. Mikuláš 0:4 (0:1,0:2,0:1), Sp.N. Ves - Trenčín 3:6 (2:0,1:3,0:3), Košice - Zvolen 2:2 (0:0,0:0,2:2), Slovan - Martin 4:4 (1:0,1:3,2:1).

3. kolo: Dukla Trenčín-ZTK Zvolen 6:2 (2:0,3:0,1:2), Poprad-ZPA Prešov 5:1 (3:0,2:1,0:0), HK 32 Martin-HC Nitra 2:2 (1:2,1:0,0:0), HC Košice-Slovan Bratislava 3:3 (1:0,2:1,0:2), HK 32 Lipt. Mikuláš-HK Spiš. Nová Ves 6:1 (2:1,2:0,2:0).

Slovenská hokejová extraliga

1. L. Mikuláš	3	3	0	0	14:2	6
2. Trenčín	3	3	0	0	15:7	6
3. Košice	3	1	2	0	12:7	4
4. Poprad	3	2	0	1	9:4	4
5. Nitra	3	1	1	1	6:7	3
6. Zvolen	3	1	1	1	8:11	3
7. Slovan	3	0	2	1	7:10	2
8. Martin	3	0	2	1	8:13	2
9. Sp. N. Ves	3	0	0	3	6:10	0
10. Prešov	3	0	0	3	3:12	0

Nadějně vykročení Augusty a Kucharčíka

V přípravném zápase proti vítězi Stanley Cupu Montrealu Canadiens nastoupili v dresu domácích Toronto Maple Leafs Patrik Augusta a Tomáš Kucharčík. Podali vynikající výkon, Patrik Augusta zaznamenal vedoucí branku a v závěrečné účinně nastřílel ještě tyčku. Kucharčík hrál na pro něho neobvyklém místě levého křídla. Dobře bránil na útočné modré a připravil si i několik brankových příležitostí. Patrik Augusta má šanci dostat se do prvního mužstva, i když v Tomáše Kucharčíka tato možnost není vyloučená je pravděpodobné, že se s ním spíše setkáme na OH v Norsku. Toronto zvítězilo 6:2. V dalším utkání, které se hrálo v Calgary a Flames zvítězily v prodloužení 3:2 ani Augusta ani Kucharčík nehráli.

Wales-RCS 2:2 (2:1)

Ve fotbalové kvalifikaci pro MS ve Spojených státech si udrželi naši fotbalisté naději pro postup. V dramatickém utkání hráli v Cardiffu nerozhodně s Walesem 2:2. Skóre utkání zahájil po akci Moravčiča Kuka ve 14. minutě. O šest minut později však Giggss hlavou vyrovnal na 1:1. A v 35. minutě Rush přelstil naše obránce a bylo to 2:1. V druhém poločase nastoupil Skuhravý a o pár minut později Dubovský z (podle rozhlasového vysílání BBC přílišně nařízeného) trestného kopu zaznamenal vyrovnávací branku. V závěru utkání měli naši fotbalisté ještě několikrát příležitost zvratit stav utkání ve svůj prospěch, ale šťěstěna se od nich odvrátila. Utkání sledovalo 35000 diváků. Naši hrají ještě doma s Kyrem a v Bruselu s Belgií.

Stav 4. skupiny

1. Belgie	8	7	0	1	15	3	14
2. Rumunsko	8	5	1	2	25	10	11
3. RCS	8	3	4	1	18	9	10
4. Wales	8	4	2	2	16	10	10
5. Kypr	8	2	1	5	8	13	5
6. Faer. ost.	10	0	0	10	1	36	0

Slovensko v pohárech

V předkole PVP zvítězily dvakrát Košice nad Žalgirisem Vilnius 1:0 v Litvě a 2:1 v Košicích. V 1. kole pak porazily Košice turecký Besiktas 2:1. V poháru UEFA měl Slovan Bratislava za soupeře anglickou Aston Villu, s kterou remizoval 0:0.

Česká mužstva v ev. pohárech

1. zápas 1. kola PVP mezi Bayerem Levkousen a Bobby Brno skončil výsledkem 2:0, spokojeni jsou oba trenéři. Domáci Štěpánovič proto, že Bayer nedostal gól, Masopust měl zase obavy z vysoké porážky.

PMEZ: AIK STOCKHOLM - SPARTA

PRAHA 1:0 (1:0)

O výsledku rozhodl především fakt, že nepřítel účinná profesionální rutina nestačila na neutuchající bojovnost švédských amatérů. Domáci začali zcela bez respektu a na chladný projev soupeře odpovídali nezměnou bojovností. Největší chybou Sparty bylo, že nechávala odvážně útočícímu soupeři mnoho prostoru a špatně obsazovala hráče. Ve 36. minutě Larsson poslal z pravé strany přetažený centr a opět zcela volný Lidman hlavou prudce poslal míč za Sovova záda. Diváků: 5854. Trenér Dobáš (Sparta): "Férové, tvrdé utkání, ale bez zákeřnosti. Porážka je nepřijatelná, ale nic neznamená, pořád ještě žijeme. Odveta bude jiná."

UEFA: SLAVIA PRAHA - OFI KRÉTA

1:1 (0:0)

Do přestávky gól nepadl, přibývaly jenom lauly na straně tvrdých hostů (16) a nekonečná mamost. Chvilí po přestávce svíla naděje: Berger z přímého kopu z 25 metrů prostřelil přímo hostujícího brankáře - 1:0! Jenže Slavia pokračovala v nepřesné hře, snažila se probíjet přehuslým středem, kupila nepřesné přihrávky a nakonec přišel trest. Georgamakis z penalty vyrovnal. Zoufalý závěr se odehrál před brankou soupeře, ale Kuka potvrdil, že zcela zapomněl své střelecké umění. Diváků: 4106. Trenér Jarabinský (Slavia): "Neproměnit tak velké množství šancí, to už snad není neumění. Nepamatuji takový zápas, nemůže se opakovat." Smicer: "To nepamatuji, sám jsem měl před sebou dvakrát prázdnou bránu..."

Pohár ČMFS

3. kolo: Příbram-Slavia 1:5, NH Ostrava-Olomouc 1:3, Jablonec-Plzeň 2:2 (na penalty 2:3, Brandýs-Liberec 1:2, Český Brod-Hradec 0:0 (na penalty 1:3), Libuš-Ml. Boleslav 1:0 (!), Havířov-Vítkovice 0:3, Kroměříž-Bmo 2:4, Znojmo-Drnovice 1:3, Třinec-B. Ostrava 0:8, Frýdek-Místek - Zín 2:4, Usí-Chab 1:1 (na penalty 5:4), Benešov-Budějovice 3:0, Vlašim-Zižkov 0:4, Trutnov-Bohemians 1:1 (na penalty 1:3), dohrávka 2. kola: Karlovy Vary-Sparta 1:4. Osmifinále se hraje 6. října.

Zemřel Josef Odložil

Na následky zranění, které utrpěl v hostinci v Domašově zemřel v nemocnici v Olomouci stříbrný medailista z Tokia na 1500 metrů Josef Odložil. V roce 1965 vytvořil Odložil světový rekord v závodech na 2000 metrů časem 5:04,1.

CZECHOSLOVAKIA

Pomozte tělesně postiženým v ČSFR

Známky z dopisů a pohledy z celého světa pošlete na adresu:

Magda Nováková
Mallnovského 156
691 64 Noslav

Nocleh v Českém Krumlově

Penzión Běla

Běla Dvořáková.

Latrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011-42-337-4764

Čtěte
Český zahraniční
časopis

POLYGON

reportér Západ

POLYGON (Západ)

Box 9021

OTTAWA, Ont. K1G 3T8
CANADA

Redakce v Kanadě

šéfredaktor

Miloš Suchma

tel.: (613) 824-7439

fax: (613) 834-8757

030 - Medical

Dr. František Vetiška

s dlouholetou zkušeností dětského lékaře

dovoluje si oznámit

otevření

lékařské ordinace

Dospělí i děti vítáni!

AKRON Medical Building

2318 Lakeshor Blvd. W.

Suite 204

Etobicoke, Ont.

M8V 1B5

Tel.: (416) 259-9922

315-017

Pronajmeme jednu místnost v apartmentu, v oblasti 401 - Kennedy. Měsíčně 270 - \$, volejte Milan (416) 412-0186 nebo superintendent Rita (416) 293-0570.

318-17

Pomoc sirotkům v Chorvatsku

Dnes uvádíme fotografii Vanji Lijljanice. Pokud máte zájem o sponzorování některého z českých sirotků z oblasti chorvatského Daruvaru, obraťte se telefonicky na Tomáše Heřmana. Tel.: (416) 254-0834.

Restaurace u Vlastičky

Heart of Europe

632 Queen St. W., Toronto

(Queen & Bathurst)

pořádá v pondělí 4. 10. 1993

setkání s Evou Pilarovou.

Objednávky a informace na tel. č. 504-0870

Začátek ve 20 hodin.

Vstupné \$ 14- / s večeří \$ 20-.